

Varg i Sverige vintern 2004/2005

statusrapport

Innehåll

Versioner av Varg i Sverige vintern 2004/05	1
Inledning	2
Beståndsstatus vintern 2004/05	2
Föryngringar	2
Familjegrupper	3
Revirmarkerande par	4
Övriga stationära vargar	5
Övriga stationära (?) vargar	6
Invandring av varg från Finland/Ryssland	6
Döda vargar	6
Tabeller	7
Figurer (kartor)	8

Versioner av Varg i Sverige vintern 2004/05

Detta är version 3.0.

<u>Version</u>	<u>Utgivningsdatum</u>	<u>Förändring</u>
3.0.	2005-11-11	Redovisning av slutgiltiga resultat.

Omslagsbild: Vargvalp, ca 10 månader gammal, från Amungenreviret på gränsen mellan Dalarnas län och Gävleborgs län. Foto: Åke Aronson/VSC.

Denna rapport kan beställas från Viltskadecenter, Grimsö forskningsstation, 730 91 Riddarhyttan, tel. 0581-920 70, 69 73 35. Den kan även laddas ned som pdf från Viltskadecenters hemsida: www.viltskadecenter.se

Inledning

Vargarna i Sverige tillhör ett gemensamt svenskt/norskt bestånd med huvudsaklig utbredning på den svenska sidan av riksgårnsgrånsen. Inventeringar av vargens numerår och utbredning sker årligen i båda i Sverige och Norge. I Sverige har respektive lårnsstyrelse ansvar för inventering av stora rovdjur, inklusive varg. För nationell koordinering av fåltarbete, utvärdering och avrapportering av resultat ansvarar Viltskadecenter.

Fåltarbetet utförs vintertid och baseras på snöspårningar, men båda radiotelemetri och DNA-analyser är viktiga kompletterande metoder. Fåltarbetet pågår under hela vinterperioden (från 1 oktober till sista snöföre, dock längst till och med 31 mars). Resultatet avspeglar således inte en ögonblicksbild utan är en sammanfattning av hela vinterns observationer. I de antalsuppgifter som redovisas är kända döda vargar under inventeringsperioden *inte* frånräknade. De döda vargarna redovisas dock både under respektive förekomst samt separat. Vidare redovisas i denna rapport endast stationära vargar. Således omfattar rapporten inte den del av populationen som består av kringvandrande, ofta unga vargar. Regler för vad som skall inventeras och hur inventeringarna skall utföras, inklusive kriterier för klassificering av vargar i de olika kategorierna "familjegrupper", "revirmarkerande par" samt "övriga stationära vargar" finns beskrivna i Naturvårdsverkets föreskrifter om inventering av rovdjursförekomst; NFS 2004:17 och NFS 2004:18.

Beståndsstus vintern 2004/05

Föryngringar (figur 1, tabell 1)

Under säsongen 2004/05 har det totalt i Sverige konstaterats föryngring av varg i 11 revir (det vill säga 11 födda valpkullar våren 2004). Nio av dessa revir är belägna helt inom Sveriges grårns och 2 revir delas mellan Sverige och Norge.

Revir belägna helt i Sverige;

Furudal (Dalarna), **Amungen** (Dalarna/Gåvleborg), **Nyskoga** (Vårmland), **Halgån** (Vårmland/Dalarna), **Jangen** (Vårmland), **Uttersberg** (Våstmanland/Örebro), **Kilsbergen** (Örebro), **Hasselfors** (Örebro), **Kroppefjåll** (Våstra Götaland).

Revir belägna i båda Sverige och Norge;

Djurskog (Vårmland/Norge), **Dals Ed-Halden** (Våstra Götaland/Norge).

Familjegrudder (figur 2, tabell 1&2)

Vintern 2004/05 registrerades totalt 12 familjegrudder av varg i Sverige. Tio av dessa revir var helt svenska och två revir var belägna tvärs över riksgränsen, det vill säga både i Sverige och Norge. I de tolv familjegrudderna registrerades totalt 73-77 vargar.

1. Djurskog (Värmland/Norge)

Föryngring 2004. Vintern 2004/05 registrerades en familjegrudd bestående av 8-9 vargar. Intakt alfapar under större delen av vintern men indikationer finns på att tiken saknas från och med mitten/slutet av mars.

Föryngring och familjegrudd registrerades även föregående säsong (2003/04).

2. Dals Ed-Halden (Västra Götaland/Norge)

Föryngring 2004. Vintern 2004/05 konstaterades en familjegrudd bestående av 7 vargar. Alfahanen tågdödades i november 2004 och ett yngre djur hittades död i reviret i februari. Efter dessa två kända dödsfall har fem vargar spårats, inklusive alfaten.

Föryngring och familjegrudd registrerades även föregående säsong (2003/04).

3. Furudal (Dalarna)

Föryngring 2004. Vintern 2004/05 konstaterades en familjegrudd bestående av 9 vargar, inklusive alfaten som sköts i oktober 2004. Därefter har sammanlagt 8 vargar spårats, men inget alfadjur har registrerats efter att tiken dog. Således har det under nästan hela vintern endast spårats valpar/ungdjur.

Föryngring och familjegrudd registrerades även föregående säsong 2003/04.

4. Amungen (Dalarna/Gävleborg)

Föryngring 2004. Vintern 2004/05 konstaterades en familjegrudd bestående av 7 vargar, inklusive ett intakt alfapar.

Föregående vinter (2003/04) registrerades ett revirmarkerande par i området.

5. Ockelbo (Gävleborg)

Ingen föryngring konstaterad 2004. Vintern 2004/05 registrerades en familjegrudd bestående av 3 vargar, inklusive ett intakt alfapar. Under senare delen av vintern återfanns endast ett revirmarkerande par.

Föryngring och familjegrudd konstaterades föregående säsong (2003/04).

6. Nyskoga (Värmland)

Föryngring 2004. Vintern 2004/05 registrerades en familjegrudd bestående av 7-8 vargar, inklusive ett intakt alfapar.

Föryngring och familjegrudd registrerades även föregående säsong (2003/04).

7. Halgån (Värmland/Dalarna)

Föryngring 2004. Vintern 2004/05 konstaterades en familjegrudd med 6 vargar, inklusive ett intakt alfapar.

Föregående vinter (2003/04) registrerades ett revirmarkerande par i området.

8. Jangen I (Värmland)

Föryngring 2004. Vintern 2004/05 konstaterades en familjegrudd bestående av 4-5 vargar. Endast ett revirmarkerande djur har registrerats.

Föregående vinter (2003/04) konstaterades ett revirmarkerande par i området.

I samma område som familjegruppen spårades har det under vintern 2004/05 också registrerats ett revirmarkerande par bestående av andra individer än de i familjegruppen. Hanen radiomärktes i mars 2005. (Se vidare Jangen II, under Revirmarkerande par.)

9. Uttersberg (Västmanland/Örebro)

Föryngring 2004. Vintern 2004/05 registrerades en familjegrupp bestående 5-6 vargar, inklusive ett intakt alfapar.

Föregående vinter (2003/04) registrerades ett revirmarkerande par i området.

10. Kilsbergen (Örebro)

Föryngring 2004. Vintern 2004/05 registrerades en familjegrupp bestående av 6 vargar, inklusive ett intakt alfapar.

Föryngring och familjegrupp konstaterades även föregående säsong (2003/04)

11. Hasselfors (Örebro)

Föryngring 2004. Vintern 2004/05 registrerades en familjegrupp bestående av 7 vargar, inklusive ett intakt alfapar.

Föryngring och familjegrupp registrerades även föregående säsong (2003/04).

12. Kroppefjäll (Västra Götaland)

Föryngring 2004. Vintern 2004/05 registrerades en familjegrupp bestående 4 vargar, inklusive ett intakt alfapar.

Föregående vinter (2003/04) registrerades ett revirmarkerande par i området.

Revirmarkerande par (figur 2, tabell 1&2)

Vintern 2004/05 registrerades 11 revirmarkerande par av varg i Sverige. Av dessa var 7 revir belägna helt inom Sveriges gränser och 4 revir var belägna tvärs över riksgränsen, det vill säga både i Sverige och Norge.

I efterhand har det framkommit att det bevisligen måste ha funnits ytterligare ett revirmarkerande par i Sverige vintern 2004/05, fast detta inte registrerades på spårnö (se nr. 32 Tisjön). Således var det minst 12 revirmarkerande par i Sverige vintern 2004/05 varav 4 delades med Norge.

13. Juvberget (Värmland/Norge)

Revirmarkerande par vintern 2004/05. Även föregående säsong (2003/04) registrerades ett revirmarkerande par i detta område, men ingen föryngring kunde bekräftas 2004.

14. Rotna (Värmland/Norge)

Revirmarkerande par vintern 2004/05. Reviret nästan helt beläget i Norge. Även föregående säsong (2003/04) registrerades ett revirmarkerande par i detta område, men ingen föryngring kunde bekräftas 2004.

15. Römskog (Värmland/Norge)

Nytt revirmarkerande par vintern 2004/05. Reviret nästan helt beläget i Norge.

16. Naggen (Västernorrland/Gävleborg)

Nytt revirmarkerande par vintern 2004/05.

17. Voxna (Dalarna /Gävleborg)

Nytt revirmarkerande par vintern 2004/05. Under större delen av vintern registrerades en ensam revirmarkerande tik i området, liksom även föregående vinter 2003/04. Parbildning skedde av allt att döma de sista dagarna i februari 2005.

18. Siljansringen (Dalarna)

Nytt revirmarkerande par vintern 2004/05.

19. Svartbo (Gävleborg)

Nytt revirmarkerande par vintern 2004/05.

20. Lövsjön (Dalarna)

Nytt revirmarkerande par vintern 2004/05.

21. Jangen II (Värmland)

Nytt revirmarkerande par vintern 2004/05. I samband med radiomärkning i mars 2005, då hanen märktes, visade det sig att detta inte var samma vargpar som märktes i detta område föregående vinter (se. nr. 8 Jangen I). Det nya paret har utnyttjat samma område som det gamla Jangeparet.

22. Forshyttan (Värmland)

Nytt revirmarkerande par vintern 2004/05. Båda vargarna radiomärktes i mars 2005. Föregående säsong (2003/04) registrerades förnygring och familjegrupp i detta område, men vid märkningen 2005 framkom att det inte vara samma varpar som tidigare år nyttjat detta område (då benämnt Filipstadsreviret).

23. Gräsmark (Värmland/Norge)

Nytt revirmarkerande par vintern 2004/05.

32. Tisjön (Dalarna/Värmland)

Från detta område finns spårningar av ensam varg vid 11 tillfällen under perioden 19 november 2004 - 23 januari 2005. Inga revirmarkeringar har noterats, varför kriterierna för klassning i kategorin "övriga stationära vargar" ej är uppfyllda.

I oktober 2005 spårades överraskande en flock på minst 4 vargar i detta område, varav minst en varg revirmarkerade. Trots att det bevisligen måste ha varit ett revirmarkerande par i detta område under åtminstone senare delen av vintern 2004/05, registrerades aldrig detta. Således ett nytt revirmarkerande par vintern 2004/05.

Övriga stationära vargar (figur 2, tabell 1 & 2)

I kategorin övriga stationära vargar återfinns oftast ensamma revirhävande vargar. Vintern 2004/05 registrerades minst 3 ensamma vargar i Sverige som uppfyller kriterierna för denna kategori samt 1-2 vargar på gränsen mellan Sverige och Norge.

26. Pessinki (Norrbotten)

I december 2004 spårades en ensam stationär hanvarg i den allra nordligaste delen av Sverige. Genom DNA-analys kunde det fastställas att vargen vara en invandrare från den finsk/ryska populationen. I februari 2005 dödades en varg illegalt i samma område.

27. Ringvattnet (Jämtland)

En ensam stationär hanvarg som genom DNA-analys fastställts vara en invandrare från den finsk/ryska populationen. Avlivad efter tillstånd från Naturvårdsverket i februari 2005.

28. Idre (Dalarna/Norge)

Under perioden oktober, november och december registrerades 1-2 vargar i nordligaste Dalarna samt angränsande delar av Norge. I slutet av december 2004 dödades sannolikt en varg illegalt i detta område. Efter denna händelse registrerades inga tecken på stationär varg i detta område.

29. Ulriksberg (Dalarna/Örebro/Värmland)

Ensam radiomärkt hanvarg.

Övriga stationära (?) vargar (figur 2, tabell 1&2)

Under vintern 2004/05 har ytterligare två vargar registrerats under en längre period inom sina respektive områden, men där kriterierna för klassificering i kategorin övriga stationära vargar inte är uppfyllda för någon av vargarna.

30. Kramfors (Västernorrland)

Ensam varg, spårad vid 8 tillfällen under perioden 6 november 2004 - 5 februari 2005. Inga revirmarkeringar har noterats, varför kriterierna för klassning i kategorin "övriga stationära vargar" ej är uppfyllda. Genom DNA-analys har det konstaterats att vargen var av hankön och identisk med en varg som föregående vinter (2003/04) registrerades i Västerbottens kustland.

31. Liden (Västernorrland)

Ensam varg, spårad vid 12 tillfällen under perioden 28 november 2004 - 16 februari 2005. Inga revirmarkeringar har noterats, varför kriterierna för klassning i kategorin "övriga stationära vargar" ej är uppfyllda. Genom DNA-analys är denna varg särskild från bl.a. vargen i Kramfors. Kön ovisst.

Invandring av varg från Finland/Ryssland

Utöver de två finsk/ryska vargar som registrerades i Pessinki i Norrbottens län och i Ringvattnet i Jämtlands län visade DNA-analys av i fält insamlat provmaterial att ytterligare en finsk/rysk varg uppehöll sig i Sverige vintern 2004/05. Vargen registrerades i både Västerbottens län och Jämtlands län, men uppvisade inget stationärt beteende. Sammanlagt blev således tre vargar från Finland/Ryssland registrerade i Sverige under vintern 2004/05.

Döda vargar (figur 3, tabell 3)

Under vinterperioden 2004/05 (oktober-april) har 6, sannolikt 7 döda vargar registrerats i Sverige. Av dessa kan alla utom en klassas som stationära, tillhörande någon av kategorierna familjegrupper, revirmarkerande par eller övriga stationära vargar. Två av de döda vargarna var invandrare från Finland/Ryssland.

Social status	Sverige	Sverige/Norge
Föryngringar	9	2
Familjegrupper	10	2
Revirmarkerande par	8 *	4
Övriga stationära vargar	3-5	1-2

Tabell 1

Antal föryngringar av varg samt antal familjegrupper, revirmarkerande par och övriga stationära vargar som registrerats i Sverige vintern 2004/05, samt den geografiska fördelningen av respektive kategori med avseende på gränsområdet mellan Sverige och Norge.

* Antalet inkluderar Tisjöreviret där det i efterhand har konstaterats att ett revirmarkerande par har funnits vintern 2004/05, utan att detta registrerades under inventeringen.

Social status	Antal vargar (min.-max.)
Familjegrupper	73-77
Revirmarkerande par	24 *
Övriga stationära vargar	4-7
<i>Summa stationära vargar</i>	<i>101-108</i>

Tabell 2

Antalet stationära vargar som registrerats i Sverige vintern 2004/05, fördelade på de olika kategorierna familjegrupper, revirmarkerande par och övriga stationära vargar.

* Antalet inkluderar Tisjöreviret där det i efterhand har konstaterats att ett revirmarkerande par har funnits vintern 2004/05, utan att detta registrerades under inventeringen.

Datum	Län	Plats/revir	Social status	Dödsorsak
2004-10-13	Dalarna	Furudal	Vuxen hona i fam.grupp	Skjuten *
2004-11-09	V Götaland	Dals Ed	Vuxen hane i fam.grupp	Tåg
2004-12-09	Dalarna	Smedjebacken	Ej stationär varg	Bil
2005-02-13	Norrbottnen	Pessinki	Övrig stationär varg	Illegalt dödad
2005-02-16	V Götaland	Dals Ed	Valp/ungdjur i fam.grupp	Okänd
2005-02-17	Jämtland	Ringvattnet	Övrig stationär varg	Avlivad

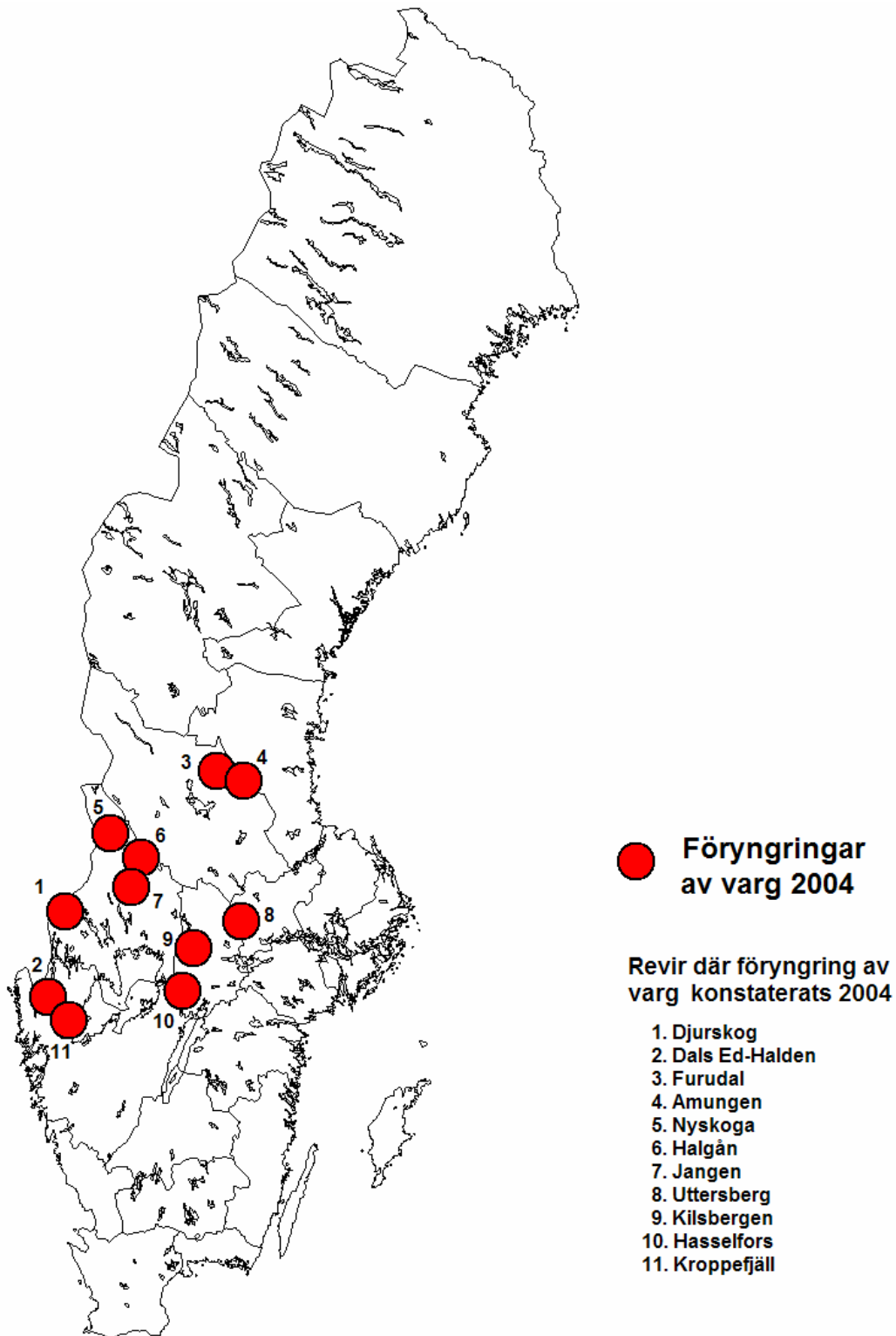
Tabell 3

Kända döda vargar i Sverige vintern 2004/05 (fr.o.m. oktober, t.o.m. april).

Utöver dessa 6 vargar som klassificerats som säkert döda, tillkommer en varg i Idre, Dalarna, som sannolikt döddes illegalt i december 2004.

* Skjuten i samband med hundincident.

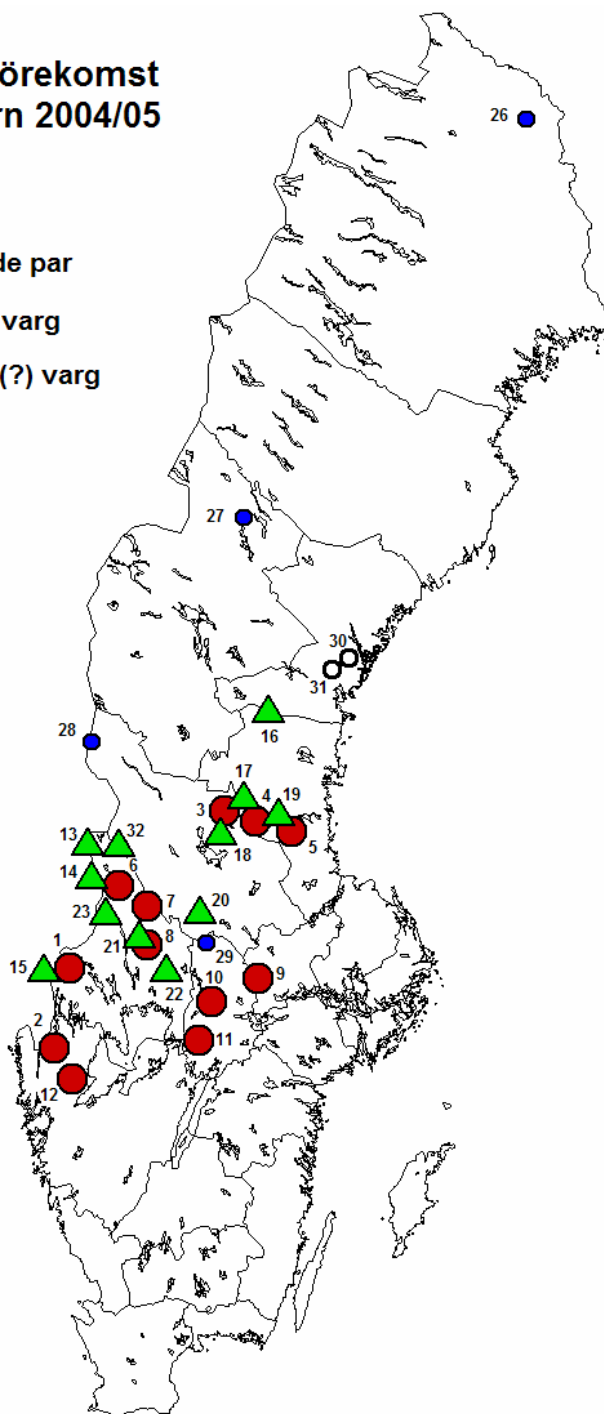

Figur 1.
 Den geografiska fördelningen av de 11 vargrevir i Sverige där föryngring konstaterades under säsongen 2004/05 (valpkullar födda 2004).

Stationär vargförekomst i Sverige vintern 2004/05

- Familjegrupp
- ▲ Revirmarkerande par
- Övrig stationär varg
- Övrig stationär (?) varg

Familjegrupper

- 1 Djurskog
- 2 Dals Ed-Halden
- 3 Furudal
- 4 Amungen
- 5 Ockelbo
- 6 Nyskoga
- 7 Halgån
- 8 Jangen
- 9 Uttersberg
- 10 Kilsbergen
- 11 Hasselfors
- 12 Kroppefjäll

Revirmarkerande par

- 13 Juvberget
- 14 Rotna
- 15 Römskog
- 16 Naggen
- 17 Voxna
- 18 Siljansringen
- 19 Svartbo
- 20 Lövsjön
- 21 Jangen 2
- 22 Forshyttan
- 23 Gräsmark
- 32 Tisjön

Övriga stationära vargar

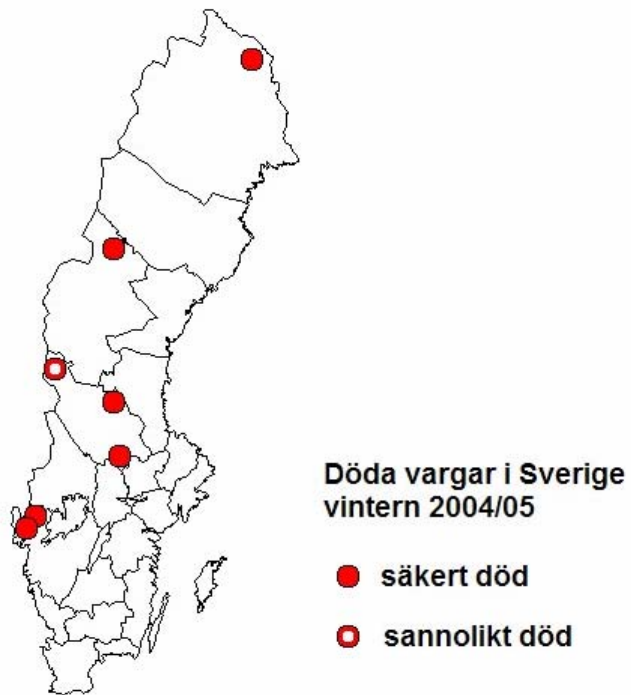
- 26 Pessinki
- 27 Ringvattnet
- 28 Idre
- 29 Ulriksberg

Övriga stationära (?) vargar

- 30 Kramfors
- 31 Liden

Figur 2.

Den geografiska fördelningen av stationär vargförekomst (familjegrupper, revirmarkerande par och övriga stationära vargar) i Sverige under vintern 2004/05.

Figur 3.
De kända döda vargarnas geografiska fördelning i Sverige under vintern 2004/05 (oktober-april)